

සීමාසහිත ලංකා විදුලි (පුද්ගලික) සමාගම සහ එහි පරිපාලිකයන් - 2020

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

සීමාසහිත ලංකා විදුලි (පුද්ගලික) සමාගම (“සමාගම”) සහ එහි පරිපාලිකයන්හි 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරන ප්‍රතිපත්ති වලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරන ප්‍රමිති වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ. සමු

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි, ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් සහ බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් සහ වාර්තා පවත්වාගෙන යායුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන් ප්‍රකාරව විගණනය සිදුකිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා හා වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි වන අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සම වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනා ගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති වන්නාවූ අවදානම් මගහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මගහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතු වේ.
- සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලතාවය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථානෝචිතව උචිත විගණන ක්‍රියා පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු සහ සිදුවීම් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව හා හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට සහ අවශ්‍ය ඕනෑම විටක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණනයේ විෂය පථය ද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,

- සමාගම සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය.

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
ඒකල ස්ටෝර්ස්, වස්තූවල ස්ටෝර්ස්, කෝට්ටේ ශාඛාව, නුගේගොඩ ශාඛාව සහ මීගමුව ශාඛාවේ තොග ගණනය කිරීම් පත්‍රිකා හා පොදු ලේඛන අතර පිළිවෙලින් රු.841,799, රු.763,212, රු.1,527,221 සහ රු.2,149,068, රු.547,038 ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වේ.	බරතලු සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය (WACC) ක්‍රමයට තොග ගණනය කර ඇති අතර පොදු ලෙඛන තුළ තොග සඳහා සියළුම පිරිවැය ඇතුළත් කර ඇත. තොග ගණනය කිරීම් පත්‍රිකා හා පොදු ලේඛන අතර වෙනස ඇති විටම ප්‍රධාන හේතුව මෙය විය හැකිය.	වෙනස්කම් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
(අ) පාරිභෝගිකයින්ගෙන් එකතු කරන ලද මීටර් පරීක්ෂණ ගාස්තු පාරිභෝගිකයින් විසින් ගෙවන ලද ආදායම ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර, එම මුදල අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායමට ඇතුළත් කර ඇත. තවද, මීටර් පරීක්ෂා කිරීමේදී දෝෂයක් හමු වී ඇත්නම්, පාරිභෝගිකයාගෙන් අය කළ ගාස්තුව ආපසු ගෙවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මීටර් පරීක්ෂණ ගාස්තු වලින් ලැබෙන	අදහසට එකඟ වේ. මීටරයේ දෝෂය සොයාගෙන පාරිභෝගිකයාට මුදල් ආපසු ගෙවීමේ සම්භාවිතාව ඉතා අඩුය. කෙසේ වෙතත්, මෙය තවදුරටත් විශ්ලේෂණය කර සම්පූර්ණ ආපසු ගෙවීමේ මුදල ප්‍රමාණාත්මක නම්, 2021 වසරේ සිට පොදු	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

ආදායම ලෙස හඳුනාගෙන ඇති ආදායම ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත (SLFRS) 15 හි 31 ඡේදයේ දක්වා ඇති විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

ලෙජරයේ ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කල හැක.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරන ප්‍රමිත අංක 2 හි වගන්ති අංක 9 අනුව තොග ගණනය කිරීමේදී පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් අඩු අගය සටහන් කළ යුතු වේ. නමුත් සමාගම ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය තොග ගණනය කිරීමේදී සලකා බලා නොතිබුණි.

මෙම සියලු ඉන්වෙන්ටරි අයිතම විවෘත වෙළඳ පොලෙන් මිලදී ගෙන ඇති අතර මිල තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හැකියාව ඇත. මෙම අයිතම නොදිරන සහ කාර්මික ස්වභාවයක් ඇත. එබැවින් මෙම ඉන්වෙන්ටරි

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

අයිතමවල උපලබ්ධි අගය පිරිවැයට වඩා වැඩි බව කළමනාකාරිත්වය විශ්වාස කරයි. තවද වලනය වන අයිතම සඳහා ප්‍රතිපාදන සපයා ඇති අතර එමඟින් උපලබ්ධි අගය අහිමි වීම ආවරණය කෙරේ.

(ඇ) LECO හි අසම්භාව්‍ය බැරකම් පිළිබඳව නීති හා පරිපාලන කළමනාකරු විසින් නිකුත් කරන ලද 2021 අප්‍රේල් 29 දිනැති අංක LO/GEN/13 ලිපියට අනුව, වටිනාකම රු. 11,253,884 ක් වූ සමාගමට එදිරිව ගොණු කොට තිබූ නඩු තුනක් සම්බන්ධයෙන් සමාගමට අවාසිදායක තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය විය. නමුත් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරන ප්‍රමිත අංක 37 අනුව සමාගම විසින් අසම්භාව්‍ය බැරකම් යටතේ මේ සම්බන්ධ හෙලිදරව් කිරීම්, සලකා බලන වර්ෂය තුළ සිදුකොට නොතිබුණි.

අදහස් දැක්වීමට එකඟ විය.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරන ප්‍රමිත අංක 1 හි 32 වැනි ඡේදයට අනුව ඉදිරිපත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත (SLFRS) ආයතනය විසින් අවසර දී නොමැති නම් වත්කම් සහ බැරකම් හෝ ආදායම් සහ වියදම් හිලව් නොකළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ප්‍රමාද ගාස්තු වන රු. 64,314,868 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් වියදම් වලට එරෙහිව හිලව් කර ඇත.

වර්තමාන පරිචය අනුව භාණ්ඩ සැපයීමේදී සැපයුම්කරුවන්ගේ ප්‍රමාදය මත පනවන දඩ මුදල Pronto ERP පද්ධතියේ මිලදී ගැනීමේ විවලාසා ගිණුමේ සටහන් වේ. ඉදිරියේදී ඉහත පනවන ලද දඩ මුදල මිලදී ගැනීම් පිරිවැයට සාපේක්ෂව වෙනත් ආදායමක් ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් වෙළඳ ණයගැතියන්ගේ බැර ශේෂ වන රු. 9,174,474 ක ශේෂයක් වෙළඳ ණයගැති හර ශේෂ සමග හිලව් කර තිබුණි. තවද මෙම සියලුම බැර ශේෂයන් පාරිභෝගිකයන් විසින් වැඩිපුර කරන ලද ගෙවීම් නොවන අතර ඒවායින් බොහොමයක් ගෙවීම් සුර්ය බල ණයහිමියන් ගෙන් එකතු කර ගත් මුදල් වූ අතර සමාගම විසින් එකතු කර ගන්නා ලද ණය වාරික ආයතනයේ බිල්පත් පද්ධතිය තුළින් ලබා ගන්නා ණය පියවීමේ වාර්තාව පදනම් කොටගෙන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට ගෙවනු ලබයි. බිල්පත් පද්ධතිය තුළ ණය වාරික ලැබීම් නිවැරදිව යාවත්කාලීන නොවූ අතර එම නිසා ඉහත කී ණය පියවීමේ වාර්තාව නිවැරදි නොවිය හැක. මේ අනුව එකතු කළ ණය වාරික බැංකුවට යැවීමේදී ප්‍රමාදයන් ඇති වී තිබුණි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ණය ශේෂයන් වෙත වෙනම පෙන්වීම ප්‍රායෝගික නැත. ණය ගැතියන්ගේ මුළු වටිනාකමට සාපේක්ෂව ණය ශේෂවල වටිනාකම වැදගත් නොවන අතර සුර්ය ණය පාරිභෝගිකයින් විවිධ දිනවලදී ණය ගෙවීම් කරන බැවින් බිල්පත් පද්ධතියට ද මෙය හඳුනා ගත නොහැක. මෙම නිශ්චිත දිනවලින් පසුව ගෙවීම් මාදිලිය ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගැනීමට හැකියාව ඇත. කෙසේ වෙතත්, ණය ශේෂයන් හඳුනා ගැනීමට සහ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙත ගෙවීම් කිරීමට බිල්පත් පද්ධතියෙන් වාර්තා කිහිපයක් වරින් වර උත්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා උපචිත වියදම් ඇතුළුව විවිධ ණය හිමියන්ට එරෙහිව රුපියල් 9,385,853 ක අත්තිකාරම් ගෙවීමක් සිදු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

* අමුද්‍රව්‍ය ණයහිමි - විෂය ශේෂයට අදාළ LC අගය 2020.12.31 දිනට පද්ධතියට ඇතුළත් කර නොමැති බැවින් ණයහිමියන්ගේ හර ශේෂයක් පෙන්වයි.

* පරිපාලන ණයහිමියා සහ නඩත්තු ණයහිමියා - තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය විෂය පද්ධති ප්‍රවේශය සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක යෙදී සිටී.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන ගැටළුව

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරන ප්‍රමිත අංක 16 හි 51 ඡේදයට අනුව, වත්කමක අවශේෂ අගය සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය අවම වශයෙන් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේම සමාලෝචනය කළ යුතු අතර, එය පෙර ඇස්තමේන්තු වලට වඩා වෙනස් නම්, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරන ප්‍රමිත අංක 8 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වල වෙනස්කම් සහ දෝෂ වලට අනුකූලව ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවක වෙනසක් ලෙස එම වෙනස ගණන් ගනු ලැබේ.

කළමනාකරණ අදහස

සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වී ඇති භාවිතා කළ හැකි වත්කම් බොහොමයක් ඇති බැවින් අදහස සමඟ එකඟ විය හැක. මෙම කාරණය තවදුරටත් සමාලෝචනය / අධියයනය කර අවශ්‍ය නම්, අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කළ හැක.

නිර්දේශය

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

කෙසේ වෙතත්, සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ වත්කම් ප්‍රමාණය 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයට අනුව රුපියල් 9,206,401,000 ක් වන අතර ඒවායින් සමහරක් තවමත් භාවිතයේ පැවතුණි.

1.5.4 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී වත්කම් භාවිතා කිරීමේ අයිතිය ක්ෂය වීම ඉන්වෙන්ටරි ශේෂයට රුපියල් 48,719,696 ක් ලෙස ඇතුළත් කර තිබුණි.	RoU වත්කම් ක්ෂයවීම් සම්බන්ධ ගිණුම් ඇතුළත් කිරීම් අදාළ GL ගිණුම් වෙත නිවැරදිව පළ කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතින් සකස් කිරීමේදී, මෙම GL කේත ඉන්වෙන්ටරි ශේෂයට වැරදි ලෙස ඇතුළත් කර ඇත. 2021 දී මෙම දෝෂය නිවැරදි කිරීමට අවධානය යොමු කර ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිසි ලෙස සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) පොදු ලෙජරය අනුව, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රධාන කාර්යාලයට සහ ශාඛා 07 කට අදාළව සිදුවෙමින් පවතින ප්‍රාග්ධන කටයුතුවල ශේෂය රුපියල් 743,219,454 ක් වන අතර ප්‍රාග්ධන කාර්යය පිළිබඳ ප්‍රගති වාර්තා අනුව එම මුදල රු. 612,894,657 විය. ඒ අනුව එහි රු. 130,324,797 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	නුගේගොඩ සහ මීගමුව ශාඛා - 2016 දී පෙර පැවති ප්‍රොන්ටෝ පද්ධතියෙන් ගත් සමහර ඇතුළත් කිරීම් තිබෙන අතර කාර්ය පිරිවැය මොඩියුලයේ ඇතැම් කාර්යයන් දෙවතාවක් පිටපත් කර ඇති බව එයින් සොයා ගැනුණි. මෙම පරතරයට හේතුව මෙය විය හැකිය. කළුතර ගොඩනැගිල්ල - රු. 751,837 - මෙම ගොඩනැගිල්ල නිම කර භාවිතයට ගෙන ඇත. 2020 වර්ෂයේදී මෙම ගොඩනැගිල්ල නැවත තක්සේරු කර තක්සේරු ගැලපීමද සිදු කර ඇත. මෙය G/L ගිණුමේ ඉතිරි ශේෂයයි. H/O ගොඩනැගිල්ල රු. 6,133,274 ක් වන අතර ගාල්ල, H/O ගොඩනැගිල්ල සඳහා උපලේඛන ලබා දී ඇති මුදල රු. 20,460,697 කි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිසි ලෙස සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඇ) 2020 දෙසැම්බර් 31 දින නුගේගොඩ ශාඛාවේ තැන්පත් කර ඇති රු. 5,997,445 ක මුදල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බැංකු අයිතවක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.	අන්තර් ශාඛා ගනුදෙනු (කියෝස්ක් යන්ත්‍රය හරහා එකතු කරන ලද මුදල්) නිසි පරිදි යාවත්කාලීන නොවීම හේතුවෙන් මෙසේ වී ඇත. මෙය 2021 මාර්තු මාසයේ ගිණුම් පොත්වල නිවැරදි කරන ලදී.	ගනුදෙනු නිවැරදිව සටහන් කළ යුතුය.
(ඈ) මහජන බැංකුවේ කාලීන තැන්පතු නවයක් සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ස්ථාවර තැන්පතු	2021 වර්ෂය තුළ අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ආයෝජනයේ පොලී ආදායම නිවැරදිව සටහන් කළ යුතුය.

සම්බන්ධයෙන් පොලී ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ හඳුනාගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව, ආයෝජන වටිනාකම දළ වශයෙන් රු. 136,806,661ක් වූ අතර පොලී ආදායම දළ වශයෙන් රු. 67,972,005 කි.

(ඉ) සමාගම භාවිතා කරන වත්කම්වල ක්ෂයවීම් වැරදි ලෙස ගණනය කර ඇති අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, භාවිත වත්කම්වල එක් එක් අයිතියෙන් මාසයක ක්ෂයවීම් අධිකක්සේරු කර තිබුණි.

2021 වර්ෂය තුළ නිවැරදි කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.

වත්කම් භාවිතා කිරීමේ අයිතිය ක්ෂය වීම නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

(ඊ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙන් අඩු කරන ලද පාරිතෝෂිත ප්‍රතිපාදන රු. 188,775,000 ට සමාන විය. කෙසේ වෙතත්, සමාගම විසින් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේදී රුපියල් 378,219,000 ක් පාරිතෝෂිත ප්‍රතිපාදන ලෙස සකස් කර තිබුණි.

අදහසට එකඟ වේ. දේපල, කම්හල සහ උපකරණ සම්බන්ධ සංචිත ගැලපීමේදී මෙය සකස් කරන ලදී. මෙය 2021 වර්ෂයේදී නැවත ස්ථාපිත කෙරේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාධාරණ ලෙස සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.5.5 නොසැසඳෙන පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

අයිතමය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව රු.	අදාළ වාර්තා අනුව රු.	වෙනස රු.	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
ණයගැති ශේෂය	7,188,825,245	7,175,276,672	13,548,574	අදහස් දැක්වීම සටහන් කර ගන්නා ලදී. මෙය 2016 වර්ෂයේ දී පද්ධති සංක්‍රමණය අතරතුර PRONTO පද්ධතියේ තාක්ෂණික දෝෂයක් හේතුවෙන් සිදු විය. එය සැබෑ ණයගැතියන් නොවේ නම් පද්ධතියෙන් ඉවත් කිරීම සහ කපා හැරීම කරනු ඇත.	වෙනස්කම් සසඳා නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

1.5.6 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීම

	විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
(අ)	Ante LECO සමාගමේ ආදායම් බදු වියදම රු. 6,092,227 සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ලාභ හා අලාභ සහ අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් පිළිබඳ ඒකාබද්ධ ප්‍රකාශය තුළ ගැලපීම් කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පාලන හිමිකම් රහිත කොටස් හිමිකම් (non-controlling interest) සහ රඳවාගත් ඉපැයීම් පිළිවෙලින් රු. 1,827,668 සහ රු. 4,264,559 ලෙස වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	අදහසට එකඟ වේ. 2021 වර්ෂයේදී මෙම ගැලපීම් නැවත සිදු කරනු ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව සකස් කිරීමේදී ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.
(ආ)	ලංකා විදුලි බල (පෞද්ගලික) සමාගමේ ආදායම් බදු ගෙවීම සමූහයේ ආදායම් බදු ගෙවීමට වඩා අඩු බව සමූහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයෙන් නිරීක්ෂණය විය.	සටහන් කර ගන්නා ලදී. මෙය අනිකුත් ගෙවිය යුතු ගිණුමේ ගලපා ඇත.	සමූහ මුදල් ප්‍රවාහ ජරකාශය නිවැරදිව සකස් කිරීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.7 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොමැති වීම.

අයිතමය	ප්‍රමාණය රු.	ලබා ගත නොහැකි සාක්ෂි	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
(අ) සූර්ය පැනල ණය යෝජනා ක්‍රමය		2017 පෙබරවාරි 13 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව පැවති රැස්වීමේදී එකඟ වූ පරිදි සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ශුද්ධ ගිණුම්කරණය (Net accounting) සහ ශුද්ධ ජලස් ක්‍රමය (Net plus) භාවිතයෙන් විදුලිය මිලදී ගැනීම සඳහා පාඩු ගැලපුම් යෝජනාව.	විදුලිබල මණ්ඩලයේ විදුලිය සැපයීම කළමනාකරණය විසින් PUCSL සහ විදුලිබල අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් අනුව බිල් කර ඇති අතර විදුලි ඒකකයක් රු. 22 බැගින් ලැබිය යුතු ලෙස බිල්කර ඇත. විදුලිබල මණ්ඩය විසින් නැවත විදුලිය බෙදා හැරීම ඉන්වොයිස් කල යුතු වුවත් එසේ කර අප වෙත ලැබී නොමැති බැවින් අපහට පාඩු ගණනය කිරීමේ වාර්තාව පිළියෙල කිරීමට නොහැකි විය. මෙම ගැටලුව සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලයේ අවධානයට යොමු වූ අතර අමාත්‍යාංශයට දැනුම් දෙන ලෙස උපදෙස් දෙන ලදී.	මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව පැවති රැස්වීමේදී එකඟ වූ අනුකූල විය යුතුය. පිළිපැදීමට නොහැකි නම්, අදාළ පාර්ශ්වයන්ගෙන් අවසර ලබා ගත යුතුය.

(ආ) කොටස් ආයෝජනය	වල 5,000,000	Lanka Broad Band Network (Private) Limited හි සාමාන්‍ය කොටස් වල ආයෝජනය කර ඇති රු.මිලියන 5 ට අදාළ කොටස් සහතික.	සමාගමෙන් කිහිපයක් කළද, මෙම ආයෝජනය සඳහා කොටස් සහතිකයක් ලැබී නොමැත. මෙම ශේෂය අයකර ගැනීම සඳහා LECO ආයතනය නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නීති උපදෙස් පතයි.	ආයෝජනයේ හිමිකාරිත්වය තහවුරු කිරීම සඳහා කොටස් සහතික තබා ගත යුතුය.
(ඇ) ආයෝජන		Lanka Broad Band Network (Private) Limited සහ LECO Projects (Private) Limited හි ආයෝජන පාඩු සඳහා වෙන් කිරීම් පිළිබඳ තීරණ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ.	SLFRS සහ LKAS වලට අනුකූල වන පරිදි මෙම තීරණ ගෙන තිබුණි. එවැනි ප්‍රතිපාදන සඳහා අප වෙන්ම අනුමැතියක් ගෙන නොමැති නමුත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුමත කරන අවස්ථාවේදී මෙවැනි විශේෂ ගැලපීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට දැනුම් දෙන ලදී.	විගණනය සඳහා අදාළ ලියකියවිලි ලබා දිය යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු ගිණුම්.

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
(අ) බිල් කිරීමේ පද්ධතිය අනුව මුළු ණයගැතියන් ප්‍රමාණය රු.429,985,332 ක් වූ අතර එයින් 6% ක් වර්ෂ 2 ඉක්මවූ ශේෂ විය. විදි ආලෝකකරණය උදෙසා පළාත් පාලන ආයතන වලින් ලැබිය යුතු මුළු මුදලෙහි එකතුව රු.388,266,981 ක් වූ අතර එයින් 90% ක ප්‍රමාණයක් වර්ෂ 2 ඉක්ම වූ ශේෂයන් විය.	අදහස් සටහන් කර ගන්නා ලදී. මෙම විදි ආලෝකකරණ ණයගැතියන් (Street light debtors) ප්‍රමාණය භාණ්ඩාගාරය හරහා පියවා ගන්නා ලෙසට අමාත්‍යාංශය සමග කරන ලද සාකච්ඡාවේදී තීරණය විය. අමාත්‍යාංශය වෙත දැනුම්දීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට කටයුතු කරන අතර වසරකට වැඩි කලක සිට විදි ලාම්පු ණයගැතියන් සඳහා බොල් ණය ප්‍රතිපාදන වශයෙන් රු. මිලියන 416 ක මුදලක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.	ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කළයුතුය.
(ආ) 1999, 2001 හා 2002 වර්ෂ සඳහා VAT හා GST බදු ආපසු ගෙවීම් රු. 12,020,077 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටද අයනොවී පැවතුණි.	මෙම සඳහන් කරන ලද නැවත තැන්පතු කිරීම් ලබා ගැනීම සඳහා LECO බදු උපදේශකවරු අඛණ්ඩව පසු විපරම් කරමින් සිටී.	අදාළ පාර්ශවයන් ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල් ලබා ගැනීම සඳහා සුදුසු පියවර ගත යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස	නිර්දේශය
<p>(අ) නිශ්චිතව ගනුදෙනුකරු හඳුනාගත නොහැකි වූ ((Rejected Accounts) ගිණුම් තුළ රු.8,075,976 වූ හඳුනානොගත් තැන්පතු 2020 දෙසැම්බර් 31 වන දින වන විට ඇතුළත්ව තිබුණි.</p>	<p>මෙය ලිඛිත ගොණු (Text Files) හරහා සිදුවූ හුවමාරු වලින් පැන නැගුණ ගනුදෙනුකරු හඳුනා නොගත් ගනුදෙනු විය. නමුත් අප විසින් හඳුනා ගත් ඇතැම් එකතු කිරීම් නියෝජිතයන් වෙත කරුණු දැක්වීම් සඳහා කැඳවීම් කරන ලද නමුත් මේ දක්වා අප වෙත ප්‍රතිචාර ලැබී නොමැති බැවින් අප විසින් මෙම ශේෂයන් පාරිභෝගිකයෙකු වෙතින් විමසීමක් ලැබෙන තුරු නිශ්චිතව ගනුදෙනුකරු හඳුනාගත නොහැකි වූ ගනුදෙනු ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලබයි.</p>	<p>ලෙජර් ගිණුම් වල පවතින මෙම නොසසඳන ලද ගනුදෙනු පිළිබඳ සුදුසු පියවර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) තාවකාලික සම්බන්ධතා සඳහා ලබාගත් තැන්පතු වූ රු.12,335,580 ක මුදල සමාගම විසින් සේවා සම්බන්ධතාවය ඉවත් කළ පසුව නැවත ලබා දී නොතිබූ අතර මෙම මුදල් දිගුකාලයක් තිස්සේ රඳවාගෙන තිබුණි.</p>	<p>කැළණිය ශාඛාව - මෙම තැන්පතු ශේෂ නැවත ලබාදීම සඳහා කලින් කලට වෙක්පත් සකස් කර ඇති නමුත් අදාළ පාර්ශවය විසින් එම වෙක්පත් භාර ගෙන නොතිබුණි. කළුතර ශාඛාව - (1) අදාළ ලිපිලේඛන නොමැති බැවින් ආරක්ෂිත තැන්පතු සමහර පාරිභෝගිකයන් වෙත ලබා දී නොමැත. (අ) දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ ඉල්ලීම පරිදි සුනාමි කඳවුර වෙත තාවකාලික සම්බන්ධතා ලබා දී ඇත. (ආ) ගෙවීම් කර නොමැති නිසා සම්බන්ධතාවය විසන්ධි කර ඇත. (2) ඇතැම් ලිපිගොනු/පාරිභෝගික ශේෂයන් සඳහා ස්ථිර සම්බන්ධතාවලට පරිවර්තනය කිරීම/පාරිභෝගිකයාගේ පුද්ගලික ගැටළු/දැනටමත් සිදු කර ඇති මුදල් ආපසු ගෙවීම් වැනි පද්ධති ගැලපීම් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය වේ.</p>	<p>තැන්පතු ආපසු ගෙවීමට හෝ ආදායමක් ලෙස පිළිගැනීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>
<p>(ඇ) 2012 ජුනි 07 දින මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය වෙතින් සමාගම වෙත රු.3,026,458 ක මුදලක් කැළණි විහාරය සිට LECO දක්වා මාර්ගය සංවර්ධනය සඳහා ලැබී තිබුණි.</p>	<p>අදාළ පාර්ශවයන්ගෙන් ව්‍යාපෘතිය සඳහා මුදල් ලැබී නොමැති බැවින් තවමත් මෙම ව්‍යාපෘතියේ වැඩ ආරම්භ කර නොමැත.</p>	<p>ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති ප්‍රමාදයකින් තොරව නිම කිරීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

නමුත් විගණන දිනය දක්වා මෙම ව්‍යාපෘතියේ වැඩ ආරම්භ කර නොතිබුණි.

1.6.3 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකරණ අදහස්

නිර්දේශ

රුපියල් 33,427,699 ක වැට් බදු (VAT) ගෙවීමක් සම්බන්ධයෙන් දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයක් පෙරගෙවුම් යටතේ ඇතුළත් කර තිබූ අතර විගණන දිනය දක්වා ඉහත ශේෂය අයකර ගැනීමට සමාගමට නොහැකි වී තිබුණි.

LECO බදු උපදේශකවරු මෙම ගෙවීම් ප්‍රමාණය පිළිබඳ නිරීක්ෂණය කර පසු විපරම් කරමින් සිටින අතර බදු උපදේශකවරුන්ට ඊළඟ සතිය තුළ නැවත මේ පිළිබඳ සොයා බලන ලෙස මතක් කිරීමක් සිදුකිරීමට කටයුතු කරමි.

අනෙකුත් පාර්ශ්වවලින් අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුයි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල අනුව රුපියල් මිලියන 1,618 ක ලාභයක් වූ අතර පසුගිය වර්ෂයේ ලාභය රු.මිලියන 2,621 ක් විය. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵල වලින් රු.මිලියන 1,003 ක අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. වසංගත තත්ත්වය නිසා හෝටල් සහ වානිජ ගාස්තු කාණ්ඩයේ ආදායම අඩුවීම මෙම පසුබෑම සඳහා හේතු වී ඇත.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් වල උපනති විශ්ලේෂණය

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 6 කින් අඩු වී තිබූ අතර ඊට සමගාමීව විකුණුම් පිරිවැය සියයට 10 කින් අඩු වී තිබුණි. එබැවින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා දළ ලාභය සියයට 15 කින් වැඩි වී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 66 කින් අඩු වී තිබුණු අතර මෙම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් ලාභාංශ ආදායම අඩු වීම බලපා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ආදායම පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 44 කින් අඩු වී තිබූ අතර මෙම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් කාලීන තැන්පතු සඳහා පොලී අඩුවීම බලපා තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

- (අ) පෙර වසර හා සසඳන විට සමාගමේ දළ ලාභ අනුපාතය සියයට 16 සිට සියයට 19 දක්වා වැඩි වී තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, පෙර වසර හා සසඳන විට ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය සියයට 8 සිට සියයට 5 දක්වා අඩු වී තිබුණි.
- (ආ) පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව ප්‍රාග්ධනය මත ලැබීම් ප්‍රතිශතය (ROE) 8% සිට 5% දක්වා අඩු වී තිබුණි.
- (ඇ) පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාගමේ ජංගම අනුපාතය 3.1 සිට 4.1 දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි. විදුලි බිල් වල ලැබිය යුතු ප්‍රමාණය ඉහල යාම මෙම වෙනස සඳහා මූලික වශයෙන් බලපා තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ

අම්බලන්ගොඩ, ජාඇල සහ කඳාන පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රත්‍යාගණනයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද පාඩුව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළිවෙලින් රු. 3,767,651 රු.234,975 හා රු.26,916,683 ක් විය.

කළමනාකරන අදහස

අම්බලන්ගොඩ සහ ජාඇල පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන්, ගොඩනැගිලි පිරිවැයට භූමි අලංකරණය, පැරපටි තාප්ප, ජලය සහ සෙප්ටික් ටැංකි වැනි ඇතැම් අයිතම ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය අදාළව සලකා බලා ඇත. නමුත් කඳාන පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථානයට අදාළව කොන්ත්‍රාත්කරුට කළයුතු ගෙවීම් තවමත් අවසන් කර නොමැති හෙයින් අවසන් කළ වහාම ගිණුම් විශ්ලේෂණය කර ප්‍රත්‍යාගණන පාඩුව හෝ ලාභය හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ගිණුම් නිවැරදි කිරීම් සිදුකරන බව දන්වමි.

නිර්දේශය

ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල පිරිවැය නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතාව

විගණන නිරීක්ෂණ

(අ) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ සමාගම අතර විධිමත් විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුමක් නොතිබුණි.

කළමනාකරන අදහස

විදුලිබල මණ්ඩලය සහ සමාගම අතර විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුමක් නොමැත. මෙය 2016 ජනවාරි 29 වන දින අපගේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දන්වා ඇත. LECO කළමනාකාරිත්වය විසින් මේ පිළිබඳව ඇති විය හැකි ප්‍රධාන ගැටළු 2ක් ඉස්මතු කර ඇත. ගිවිසුම සම්ප්‍රේෂණ බලපත්‍රලාභියා සහ බෙදාහැරීමේ බලපත්‍රලාභියා LECO අතර විය යුතු, නමුත් නීතිමය ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට සම්ප්‍රේෂණ බලපත්‍රලාභියා ලෙස වෙනම ආයතනයක් නොමැත. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව බලපත්‍රලාභීන් අතර බලශක්ති වෙළඳ වාර්තා සංවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක යෙදී සිටින අතර එය මෙම අවශ්‍යතාවය සපුරාලනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

නිර්දේශය

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සමග විධිමත් ගිවිසුමකට එළැඹීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

(ආ) සූර්යබල ණය යෝජනා ක්‍රමයට අදාළ නෙට් එකවුන්ට්ස් සහ නෙට් ජ්ලස් ක්‍රමය භාවිතා කරමින් විදුලිය මිලදී ගැනීම සඳහා ලංකා

විධිමත් ගිවිසුමක් නොමැති නමුත් අංක 2017/01 පුනර්ජනනීය බලශක්ති චක්‍රලේඛය මත පදනම් වූ විදුලිබල අමාත්‍යාංශයෙන් එවන ලද 2017/01/24 දිනැති අංක

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සමග විධිමත් ගිවිසුමකට එළැඹීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

විදුලිබල මණ්ඩලය සහ සමාගම අතර ගිවිසුමක් නොතිබුණි.

PE/TECH/D/6/R1 ලිපිය මත පදනම්ව ක්‍රියා කර ඇති අතර එහි මේ පිළිබඳව නිසි ගණනය කිරීම් සඳහා පදනම විස්තර කර තිබේ.

(ඇ) ස්වයං ජනන (Self Generation) ගෙවීම් සඳහා ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සහ සමාගම අතර නිසි ගිවිසුමක් නොතිබුණි.

නිසි ගිවිසුමක් නොමැත. LECO සහ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය යන ආයතන දෙක සඳහාම එහි බලය ලත් අධිකාරියේ උපදෙස් පරිදි කටයුතු කෙරේ.

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩය සමග විධිමත් ගිවිසුමකට එළැඹීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

(ඈ) කැලණිය, නුගේගොඩ හා මොරටුව ශාඛා වල ගනුදෙනු කරුවන් 9 දෙනෙකුගෙන් ලැබූ වටිනාකම රු. 1,326,946 ක් වූ චෙක්පත් 11 ක් ආපසු හරවා යවා ඇති අතර සමාගම විසින් මෙය නැවත අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

පහත සඳහන් ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. බල සැපයුම විසන්ධි කර, සමහර ගිණුම්වල සේවා සම්බන්ධතාවය ඉවත් කිරීම.

පාරිභෝගිකයින්ගෙන් අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

- අයකර ගැනීම සඳහා ඉල්ලීම් ලිපි යැවීම.
- එන්තරවාසි යැවීමට කටයුතු කිරීම.
- ලිපි ගොණු අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා නීති අංශය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.
- සමථ මණ්ඩලයට පැමිණිලි කිරීම.
- පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවට පැමිණිලි කිරීම.

(ඉ) ලංකා විදුලි (පුද්ගලික) සමාගම සමාගම විසින් මිලදී ගන්නා ලද ඉඩමක ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ මූලික උප මධ්‍යස්ථාන ඉදිකර තිබූ අතර එම ගොඩනැගිලි සඳහා 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.206,610,712 ක් වූ පිරිවැය සමාගමේ ගිණුම් වල ඇතුළත් කර තිබුණි. මෙම ඉඩම්/ ගොඩනැගිලි වල වටිනාකම වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ හඳුනා ගෙන තිබුණි. තවදුරටත් සමාගම හා ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය අතර ඉහත ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ නියමාකාර ගිවිසුමක් ඇති කර ගෙන නොතිබුණි.

උපපොළ ඉදිකිරීම සඳහා ලෙකෝ ආයතනය විසින් ඉඩම මිලදී ගන්නා ලදී. ADB ව්‍යාපෘතිය විසින් මෙම ඉදිකිරීම සඳහා ණය ආධාර ලබා දීමට එකඟ වී සිටි අතර ණය ලබා දී තිබුණේ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය වෙතයි. එබැවින් ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය විසින් ඉදිකිරීම කටයුතු සිදු කර ඇති නමුත් ඉඩමේ හිමිකාරිත්වය ඇත්තේ LECO වෙතය. ඉදිකිරීම් සිදු කර ඇත්තේ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය විසිනි. මෙය වත්කම් යටතේ 2015 වර්ෂයට පෙර දක්වා තිබුණ ද විගණනයේ උපදෙස් පරිදි ලැබිය යුතු දෑ වලට මාරු කර ඇත්තේ මෙය ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයෙන් අයකර ගත යුතු බැවිනි. එබැවින් මෙය වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ දක්වා ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉඩමේ වටිනාකම නිසි පරිදි නිවැරදිව ගිණුම් ගත කර සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ඊ) නාවල ප්‍රාථමික උප පොළ පිහිටි පර්චස් 52.5 ක් වූ ඉඩමට අදාළ පර්චස් 6 ක ඉඩමට සහ පර්චස්

මෙය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා නොමැත. කෙසේ වෙතත් LECO ආයතනය තම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් වල මෙම මූල්‍යමය පාඩුව

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.

14.55 ක් වූ පාර සඳහා හිමිකාරිත්ව නඩුවක් සමාගම විසින් කොළඹ දිසා අධිකරණයේ ගොනු කර තිබුණි. අධිකරණය විසින් පර්වස් 6 ක් වූ ඉඩමේ හිමිකාරිත්වය ලබා දීමට 2013 මාර්තු 04 දින නියෝග කර තිබුණි. සමාගම විසින් ඉහත අධිකරණ තීරණයට විරුද්ධව අභියාචනාධිකරණයට නඩුවක් ගොනු කර ඇති අතර නීතිපති වරයා විසින් එම නඩුව ඉල්ලා අස් කර ගන්නා ලෙසත් පර්වස් 6 ක ඉඩමේ හිමිකාරිත්වය ලබා දෙන ලෙසත් , මාර්ග අයිතිය පිළිබඳව විසඳුමකට එකඟ වන ලෙසත් උපදෙස් ලබා දී තිබුණි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල මෙම නඩුව පිළිබඳ කිසිදු හෙළිදරව් කිරීමක් හෝ ගැලපීමක් සිදු කර නොතිබුණි. මීට අමතරව ඉහත දක්වන ලද පර්වස් 6 ක් වූ මෙම ඉඩමේ ගැනුම් මිල රු. 11,664,122 [(102,061,068/52.50)*6] සමාගමට පාඩුවක් විය.

ශිඤ්ඤාමග්න කර නොමැත. මේ පිළිබඳව සුදුසු බලය ලත් තීරණයක් නොලද බැවින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩය විසින් නීතිපති උපදෙස් පිළිගනු ලැබීය.

(උ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්ථාවර වත්කම්වල මුළු වටිනාකම රු. මිලියන 13,675 කි. නමුත් සමාගම විසින් එම දේපල පිරිසත හා උපකරණ රක්ෂණය කර නොතිබුණි. රක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට රථ වාහන වල මුළු පොත් වටිනාකම ආසන්න වශයෙන් රු. මිලියන 243 ක රක්ෂණ ඔප්පු ලබාගෙන තිබුණි. ස්ථාවර වත්කම් වලට අමතරව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට තොගය රු. මිලියන 2,805 ක් සඳහා ද රක්ෂණාවරන ලබාගෙන නොතිබුණි.

දේපල , පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රධාන වශයෙන් බෙදාහැරීම් පද්ධති හා සම්බන්ධ වත්කම් වලින් සමන්විත වී ඇති අතර ඒවායේ වටිනාකම ඉතා ඉහල අගයක් ගනී. ඒවා සඳහා රක්ෂණාවරණ ලබා ගැනීම ප්‍රායෝගිකව කළ නොහැකිය. එබැවින් දේපල පිරිසත හා උපකරණ ආසන්න වශයෙන් රු.මිලියන 13,675 කට අගය කර ඇත. මෙම වත්කම් සමන්විත වී ඇති බෙදා හැරීමේ පද්ධති වත්කම්, මෝටර් රථ, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි, ලී බඩු හා උපකරණ ආදී ලෙස භූ ගෝලාත්මකව කිලෝ මීටර් 395.77 ක පැතිරී ඇති අතර එම නිසා එක් ප්‍රදේශයක තිබෙන වත්කම් වලට සාපේක්ෂව පාඩුව අවම වේ. ගොඩනැගිලි හා තොග වලට අමතරව දේපල පිරිසත හා උපකරණ වලට රක්ෂණාවරණයක් ලබා ගැනීමේ ශාක්‍යතාවකයක් හෝ ප්‍රායෝගිකත්වයක් නොමැත.

ස්ථාවර වත්කම් ආරක්ෂා කිරීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

- (ඌ) ප්‍රධාන කාර්යාලය ඉදි කිරීම සඳහා නාරාහේන්පිට, ඇල්විට්ගල මාවතේ, අංක 508 දරන ස්ථානයේ පර්චස් 73.7 ක ඉඩමක් රු. 53,432,500 ක මුදලකට 2001 වර්ෂයේදී මිල දී ගෙන තිබුණ ද එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු සමාලෝචිත වර්ෂා අවසානය වන විටද ආරම්භ කර නොතිබුණි. මේ සඳහා උපදේශන ගාස්තු ද ඇතුළු වියදම් සියල්ල නොනිමි ප්‍රාග්ධන කර්මාන්ත ගිණුමේ ඇතුළත් කර තිබුණි.
- අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම් සඳහා ප්‍රසම්පාදනය අනුමත කර ඇත. මේ වන විට ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදු කර ඇති අතර ඉදිකිරීම් පිරිනැමීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී. මෙම වසර තුළදී ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.
- තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුයි.
- (එ) කැළණිය හා කෝට්ටේ ශාඛා කාර්යාල ඉදි කිරීම සඳහාද දළුගම, වත්තල, මීගමුව, නුගේගොඩ පාරිභෝගික සේවා ස්ථාන ඉදිකිරීම් සඳහා ද නිල නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා පයාගල හා පානදුර යන ස්ථාන වලින් පිළිවෙලින් 2001, 2000, 2015, 1994, 2018, 2001 හා 2019 වර්ෂ වලදී ඉඩම් මිලදී ගෙන තිබුණ ද විගණිත දිනය වන විටද ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර නොතිබුණි.
- දළුගම, මීගමුව හා නුගේගොඩ යන පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ප්‍රසම්පාදන හා ඉදිකිරීම් කටයුතු වර්ෂය තුළදී ආරම්භ කිරීමට කටයුතු යොදා ඇති අතර කැළණිය හා කෝට්ටේ ශාඛා කාර්යාල මිලභ වර්ෂය තුළ ආරම්භ කිරීමට නියමිතව ඇත.
- තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුයි.
- (ඒ) වත්තල පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ඇතිව 1994 වර්ෂයේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් 99 අවුරුදු බදු පදනම මත ලබාගත් ඉඩම සමාගමට එම ඉඩමේ සඳහන් කරන ලද ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීමට හෝ අදාල ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ නොකිරීම මත 2003 අගෝස්තු 20 වන දින නැවත නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට පවරා ගෙන තිබුණි. සමාගම 1997 වර්ෂයේදී මෙම ඉඩම සඳහා රු. 3,099,000 ක පිරිවැයක් යොදවා තිබූ අතර එය ණයගැති ශේෂයක් ලෙස වාර්තා කර තිබුණි. මෙම ආයෝජනය
- අපගේ වාර්තා විගණන නිරීක්ෂණ සමග එකඟ වේ. සමාගම විසින් කණු ගබඩා කිරීම වැනි විවිධ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා ඉඩම භාවිතා කර ඇත. හඳුනා නොගත් හේතූන් මත මෙම කාලය තුළ සමාගම කිසිදු ඉදිකිරීම් කටයුත්තක නිරත වී නොමැත. මෙම ඉඩමට අදාල ආර්ථික ලාභය වූ රු. 3,099,000 ක මුදල සමාගම විසින් ලබා ගෙන ඇති අතර මේ පිළිබඳ වාර්තා නොමැති නිසා කාල පරිච්ඡේදය නිශ්චිතව ඉදිරිපත් කළ නොහැක. කිසිදු තොරතුරක් ලබා ගැනීම සඳහා මෙම ඉදිකිරීමට අදාල කිසිදු වගකිවයුතු නිලධාරියකු මේ වන විට සොයා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. මෙම පිරිවැය වූ රු.3,099,000 ගිණුම් වලින් ලියා හැරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- ආයතනයේ සම්පත් ආයතනයේ උපරිම ප්‍රතිලාභ සඳහා යොදා ගත යුතුය.

උදෙසා මුදල් හෝ කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් හිමි වී නොමැති අතර මෙය අයකර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පියවරක් ගෙන නොතිබුණි. යෝජිත පාරිභෝගික සේවා ස්ථානය ඉදිකිරීමට සමාගම අපොහොසත් වූ බැවින් කුලී පදනම මත ලබා ගත් ගොඩනැගිල්ලක අදාළ කාර්යාලය පවත්වා ගෙන යමින් තිබුණි.

(ඔ) සැලසුම් කළ පරිදි කාර්යාල ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබූ බැවින් බොහෝ කාර්යාල දිගුකාලීන කුලී පදනම මත ලබා ගත් ගොඩනැගිලිවල පවත්වාගෙන යනු ලැබිණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කාර්යාල කුලියට ගැනීම සඳහා සමාගමට විශාල වියදමක් දැරීමට සිදු වූ අතර, ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කාර්යාල කුලිය රු. 71,429,500 ක් විය.

සියලුම කුලී වාර්ෂිකව හෝ ද්වි - වාර්ෂිකව දීර්ඝ කෙරේ. ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කළ වහාම මෙහෙයුම් කටයුතු නව කාර්යාල පරිශ්‍ර වෙත රැගෙන යනු ලැබේ. කඳාන පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථානය මේ වන විටත් ඉදිකර අවසන් වූ නව පරිශ්‍රයට මාරු කර ඇත.

වියදම් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුයි.

(ඔ) සමාගම විසින් 2020 මාර්තු මස 02 දින නිශ්චිත ගිවිසුමකින් තොරව රු. 2,000,000,000 ක ණය මුදලක් ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය වෙත ලබා දී ඇති නමුත් ඉහත ණය මුදලේ කිසිදු වාරිකයක් විගණනය කරන දිනය දක්වා සමාගමට ලැබී නොතිබුණි.

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ ද්‍රවශීලතා ගැටළුවක් විසඳා ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබූ තීරණයක් මත මෙම ණය මුදල ලබා දී ඇත. LECO අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සකස් කරන ලද අවශ්‍යතා හා කොන්දේසි මත මූලික ගිවිසුම් කෙටුම්පත් සකස් කර ඇත. කෙසේ වෙතත් ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය ඇතැම් කොන්දේසි වෙනස් කරන මෙන් ඉල්ලීම් කර ඇති අතර එම ඉල්ලීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත. 2021 මැයි මස අවසානයේ පැවැත්වෙන මිලග අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සමාලෝචනය සහ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කෙරේ.

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සමග විධිමත් ගිවිසුමකට එළැඹීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතාව

විගණන නිරීක්ෂණ

ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව සහ සමාගම අතර සුර්ය බලශක්ති ණය ගිවිසුමේ පොලී ගෙවන දිනය සහ පොලී ගණනය කිරීමට පදනම් විය යුතු මුදල පැහැදිලිව සඳහන් කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකරන අදහස

එකඟ විය. ගිවිසුම අපහැදිලි වීම හේතුවෙන් ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ නිලධාරීන් සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව නිශ්චිත දිනයක් හා ගෙවීම් ඇතුළුව ගිවිසුම සංශෝධනය කිරීමට ඔවුන් එකඟතාවය පලකර ඇත.

නිර්දේශය

සියලුම ගිවිසුම්වලට අවශ්‍ය නියමයන් සහ කොන්දේසි පැහැදිලිව ඇතුළත් කිරීමට ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.

3.4 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ

(අ) ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම නීතිපතා යාවත්කාලීන කර ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි.

(ආ) ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට සම්මත තොග අයිතම සහ ලිපි ද්‍රව්‍ය පමණක් ඇතුළත් වූ අතර උපදේශණ සේවා ඇතුළුව වැඩ හා සේවා ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

(ඇ) සැලසුමේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණයක් නොතිබූ බැවින් එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස නිශ්චිත දිනයකදී වෙන් වෙන්ව ප්‍රසම්පාදනයේ ප්‍රගතිය හඳුනාගත නොහැකි විය.

කළමනාකරන අදහස

නැවත ඇණවුම් කරන ප්‍රමාණ මාසිකව පරීක්ෂා කර ඒ අනුව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි ආරම්භ කර ඇත. විගණන නිරීක්ෂණ මත ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලසුම සෑම මාස හයකට වරක් යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් අනුමත කරන කාලය වන විට 2020 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික අයවැය අනුමත වී නොතිබුණි. එම නිසා ප්‍රසම්පාදන සැලසුමට සමහර අයිතම ඇතුළත් වී නොතිබුණි. විගණන නිරීක්ෂණ අනුව ඉදිරි ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සකස් කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගෙන කටයුතු කළ යුතුව ඇත.

නව ප්‍රගති නිරීක්ෂණ පද්ධතියක් (වෙබ් පදනම් කරගත් යෙදුමක්) නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස සකස් කර ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

නිර්දේශය

ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ විධිවිධානවලට අනුව, ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම මාස හයකට නොවැඩි කාල පරතරයකින් නීතිපතා යාවත්කාලීන කළ යුතුය.

සියලුම ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුළත් කළ යුතුය.

ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රගතිය නීතිපතා සමාලෝචනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

- (ඇ) ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට අනුව, 2020 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ප්‍රසම්පාදන 6ක් පමණක් ඇතුළත් කර තිබූ බැවින් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අතර නිසි සම්බන්ධයක් නොතිබුණි.
- ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇති අයිතම පවතින සම්පත් භාවිතා කරමින් කෙරෙන අභ්‍යන්තර සංවර්ධනයන් ද ඇතුළත් බැවින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇති සියලුම අයිතම ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සමඟ සම්බන්ධ වී නැත. ඉදිරි ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සඳහා විගණන නිරීක්ෂණ සලකා බැලීමට කටයුතු කරමි.
- ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම අතර නිසි සම්බන්ධයක් තිබිය යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරන අදහස	නිර්දේශය
(අ) යහපාලනය සඳහා වූ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය මාර්ගෝපදේශ අංක PED / 12 වකුලේඛයේ 9.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව සමාගම විසින් එක් එක් තනතුර සඳහා බඳවා ගැනීමේ සහ උසස් කිරීමේ පටිපාටියක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.	සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් විධායක නොවන කාර්ය මණ්ඩල සඳහා බඳවා ගැනීමේ ක්‍රමය සහ එක් එක් විධායක කාර්ය මණ්ඩල සඳහා බඳවා ගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් අනුමත කර ඇත. නමුත් රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුව තවමත් රජය සතු සමාගම් සඳහා මාර්ගෝපදේශ සකස් කරමින් සිටින බැවින් සමාගම භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් (MSD) අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැත. එම මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීමෙන් පසු සියලුම බඳවා ගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන ලෙස ඔවුන් දැනටමත් අප හට උපදෙස් දී ඇත.	අදාළ මාර්ගෝපදේශ හා වකුලේඛ වලට අනුකූල විය යුතුය.
(ආ) PED/12 වකුලේඛයේ 9.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර ඇති ආයතන ව්‍යුහයක් සකස් කොට පවත්වාගෙන යාම හෝ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව ලියාපදිංචි කොට පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.	සමාගම වෙත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත ආයතනික සංවිධාන සටහනක් හා කාර්ය මණ්ඩලයක් ඇති නමුත් කළමනාකරන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 ඔක්තෝබර් 17 වැනි දිනැති ලිපියේ උපදෙස් අනුව අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැත.	අදාළ මාර්ගෝපදේශ හා වකුලේඛ වලට අනුකූල විය යුතුය.
(ඇ) සමාගම විසින් වකුලේඛ අංක PED/12 හි 9.14 වගන්ති ප්‍රකාර ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත (procedure manual) (මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ	සමාගමට 1990 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද පුද්ගල ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශ ඇත, නමුත් එය සමාලෝචනය කර	අදාළ මාර්ගෝපදේශ හා වකුලේඛ වලට අනුකූල විය යුතුය.

කරුණු) සකස් කර නොතිබුණි.

යාවත්කාලීන කළ යුතුය, එබැවින් මෙම ක්‍රියාකාරකම 2021 වර්ෂය සඳහා මානව සම්පත් සහ පරිපාලක අංශයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට සහ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට දැනටමත් ඇතුළත් කර ඇත. සුදුසු උපදේශකයෙකු තෝරා ගැනීම දැනටමත් ආරම්භ කර ඇත. මෙම කටයුතු 2021 වසර තුළ අවසන් කිරීමට නියමිතය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පරිපාලන නිලධාරී, ගිණුම් සහකාර, ප්‍රවාහන විධායක සහ පුහුණු විධායක යන තනතුරු සඳහා සේවකයින් අට දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, අයදුම්කරුවන් විසින් සුදුසුකම් සහ සේවා පළපුරුද්ද සම්බන්ධයෙන් අදාළ ආයතනවලින් ඉදිරිපත් කරන ලද ලේඛනවල නිරවද්‍යතාවය සහ විශ්වසනීයත්වය තහවුරු කිරීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

පත්වීම තහවුරු කිරීමට පෙර සියලුම සේවා සහතික සහ අනෙකුත් අදාළ ලිපි ලේඛන අදාළ සේවා ස්ථාන වෙත යොමු කිරීමට සහ ඒවායේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම සඳහා නිරීක්ෂණය කර ඇත. බඳවා ගන්නා අවස්ථාවේ මුල් පිටපත් නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් අයදුම්කරු විසින් සහතික කරන ලද අනෙකුත් ලේඛනවල පිටපත්වල සත්‍යතාව තහවුරු කිරීමට ද සටහන් කර ඇත.

ලේඛනවල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කළ යුතුය.

(ඉ) පරිපාලන නිලධාරී තනතුර සඳහා බඳවා ගැනීමේදී තෝරාගත් නිලධාරියා 2009 නොවැම්බර් 26 සිට 2015 මැයි 08 දක්වා වසර 5 ක කාලයක් කළමනාකරණ සහකාරවරයකු ලෙස මූල්‍ය සමාගමක සේවය කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, අදාළ මූල්‍ය ආයතනය විසින් ලබා දී ඇති තොරතුරුවලට අනුව, ඉහත සඳහන් කළ පුද්ගලයාට අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් නොමැති බව අනාවරණය විය. එම කාලය තුළ ඇය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ නීති පීඨයේ උපාධි අපේක්ෂිකාවක් වූ අතර ඒ අනුව ඇය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති සේවා සහතිකය ව්‍යාජ ලියවිල්ලක් විය හැකි බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

මේ සම්බන්ධයෙන් මූලික පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කර තිබේ.

ලේඛනවල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කළ යුතුය.

- (ඊ) ගිණුම් සහකාර තනතුරට බඳවා ගැනීම් සම්බන්ධයෙන්, 2020 සැප්තැම්බර් 21 දින දක්වා අයදුම්පත් 1,382 ක් සමාගමට ලැබී තිබූ අතර, ඉන් පළමු අයදුම්පත් 325 පමණක් තෝරා ගැනීම සඳහා සලකා බලා තිබුණි. තවද, වෙනත් කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව, ඉතිරි අයදුම්පත් 1057 බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ඇගයීමට ලක් කර නොතිබුණි.
- (උ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රතිච්ඡාදනය කිරීම යටතේ ගිණුම් සහකාර පුරප්පාඩුව ස්ථිර පදනමින් පිරවීමට නියමිතව තිබුණද, මෙම තනතුර සඳහා 2020 දෙසැම්බර් 09 සහ 2021 ජනවාරි 12 යන දිනවල අනියම් පදනමින් අයදුම්කරුවන් නිදෙනෙකු බඳවාගෙන තිබුණද ඒ සඳහා සුදුසුකම් ඇති අපේක්ෂකයින් විශාල පිරිසක් ඉල්ලුම් කර තිබූ බව අනාවරණය විය. කෙසේ වෙතත්, විගණක දිනය වන විට එම තනතුරු ස්ථිර පදනමින් පිරවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඌ) තවද ඉහත සඳහන් පුද්ගලයන්ගේ අයදුම්පත් සෘජුවම සමාගමේ සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, ඔවුන් ගිණුම් සහකාර තනතුරු සඳහා අනියම් පදනමින් බඳවා ගැනීම සඳහා සලකා බලන ලෙස ඔහු මානව සම්පත් ප්‍රධානියාට උපදෙස් දී තිබුණි. ඒ අනුව, ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරියා විසින් දැනට සමාගමේ පවතින බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියට අනුව සම්මුඛ පරීක්ෂණ සිදු කර ඇති අතර, අයදුම්කරුවන් වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අනියම් පදනමින් බඳවා ගන්නා ලෙස නිර්දේශ කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට අදාළ ලේඛනගත සාක්ෂි විගණනය සඳහා ලබා දී නොතිබුණි.
- ගිණුම් සහකාර තනතුර සඳහා අයදුම්පත් 1350කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් ලැබී ඇති බැවින් එම කෙටි ලැයිස්තුගත කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු කාලයක් වැය කර ඇති අතර ඉතිරි අයදුම්පත් කෙටි ලැයිස්තුගත කිරීමට ද කටයුතු කෙරේ.
- අවශ්‍ය සේවක හිඟය හේතුවෙන් මූල්‍ය අංශයේ පවතින දැඩි අර්බුදයට විකල්ප විසඳුමක් ලෙස ගිණුම් සහකාර තනතුර සඳහා අනියම් පදනමින් සේවකයන් බඳවා ගැනීමට කළමනාකාරිත්වය තීරණය කර තිබූ අතර ස්ථිර පදනමින් අයදුම්කරුවන් බඳවා ගැනීම සඳහා වන සම්මුඛ පරීක්ෂණ කෙටි ලැයිස්තුගත කිරීම අවසන් වූ බැවින් ඉක්මනින් පැවැත්වීමට නියමිතය.
- එම තනතුරු ස්ථිර පදනමින් පිරවීමට කටයුතු කළ යුතුයි.
- මෙය තාවකාලික බඳවා ගැනීමක් බැවින් විධිමත් සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් පවත්වා නොමැති අතර අයදුම්කරු අදාළ අංශයට යොමු කර අදාළ තනතුරේ සේවය කිරීමේ හැකියාව තක්සේරු කර නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.
- සමාගමට සුදුසු සේවකයන් බඳවා ගැනීමේදී නිසි ක්‍රමවේදයක් සකස් කළ යුතුයි.

- (ඵ) ඉහත සඳහන් බඳවා ගත් අපේක්ෂකයින් 3 දෙනාගෙන්, අංක 103 දරන අයදුම්කාරිය විසින් 2020 සැප්තැම්බර් 16 දින ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම්පතට (පළමු අයදුම්පතට) අමතරව 2020 දෙසැම්බර් 01 දින නැවත අයදුම්පතක් (දෙවන වර) සහාපති වෙත සෘජුවම ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, අපේක්ෂකයාගේ සේවා පළපුරුද්ද සම්බන්ධයෙන් පළමු වරට ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම්පත සහ දෙවන වරට ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම්පත අතර වෙනසක් ඇති බව අනාවරණය විය. දෙවන අයදුම්පත්‍රයට අනුව අපේක්ෂකයාට පරිගණක ආශ්‍රිත ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් සහිත සාමාන්‍ය ලෙජර් සහ ණය පාලන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍රයේ අවශ්‍ය සේවා පළපුරුද්ද නොතිබූ අතර ඇයට පෞද්ගලික සමාගමක පාරිභෝගික සේවා නිලධාරිනියක වශයෙන් වසරක පළපුරුද්දක් පමණක් තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ඉහත කී තත්ත්වයක් තිබියදීත්, ඇය අනියම් පදනමින් බඳවාගෙන තිබුණි.
- තාවකාලික බඳවා ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් අයදුම්කරුවන් විසින් සපයනු ලබන සහතිකවල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කිරීම සිදු නොකෙරුන නමුත් ස්ථිර පදනමින් සිදුකරන බඳවාගැනීම් වලදී සහතිකවල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කිරීමෙන් පසුව පමණක් පත්වීම් ස්ථිර කරනු ලැබේ.
- සමාගමට සුදුසු සේවකයින් බඳවා ගැනීම සඳහා නිසි බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියක් සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ.
- (ආ) ප්‍රවාහන විධායක සහ පුහුණු විධායක අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා රැකියා විස්තර සහ රාජකාරි තනතුර සඳහා අනුමත කරන ලද රැකියා නිරීක්ෂණ සටහන් කර ඇත. ලැයිස්තු සකස් කළ යුතුය. විස්තර සහ රාජකාරි ලැයිස්තු විගණනයට ලබා දී නොතිබුණි.

4. වගවීම සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරන අදහස	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රසම්පාදන ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන් වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සැලසුම් කර ඇති පරිදි LBS ස්වයංක්‍රීයකරණය,(LBS Automation) පෝෂක අවසන් වෝල්ටීයතා නිරීක්ෂණය, (Feeder end voltage monitoring) විදි ආලෝක පාලනය(Street light controls) වැනි සමහර ක්‍රියාකාරකම් සම්පූර්ණ කිරීමට සමාගමට නොහැකි වී තිබුණි.	Covid-19 තත්ත්වයත් සමඟ 2020 වසරේ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ආරම්භ කළද සියලුම ප්‍රසම්පාදන හා සැපයුම් ප්‍රමාද විය. මෙම කටයුතු 2021 වසර සඳහා ඇණවුම් කරන ලද භාණ්ඩ ලැබීමත් සමඟ ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.	සැලසුම් කර ඇති පරිදි ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) සමාගමේ තාක්ෂණික ශක්‍යතාව, තත්ත්වය සහ අවශ්‍යතා සමඟ නොගැලපීම හේතුවෙන් ආවරණය කරන ලද සන්නායක-නියමු ව්‍යාපෘතිය (Covered conductor-pilot project), ISO 9000 ක්‍රියාත්මක කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් සමහර ක්‍රියාකාරකම් අත්හිටුවීමට හෝ අවලංගු කිරීමට සිදුවී තිබුණි.	නිරීක්ෂණය සටහන් කර ඇත.	සමාගමේ අරමුණු අනුව සාක්ෂාත් කරගත හැකි ඉලක්ක සකස් කළ යුතුය.